

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної (військової) адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Mazovian University in Płock (Poland)
Oakwood University (USA)
Stockholm University (Sweden)
EdCamp Ukraine

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Матеріали
Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
(м. Харків, 17 травня 2024 рік)

Харків
2024

УДК 37.015.31.091.2[001.895.316.3](062.552)

P 31

Редакційна колегія:

- Пономарєва Г. Ф.** – докторка педагогічних наук, професорка, заслужена працівниця народної освіти України, Почесна громадянка Харківської області, ректорка – голова;
- Степанець І. О.** – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності – заступник голови.

Члени редакційної колегії:

- Прокопенко А. О.** – докторка педагогічних наук, доцентка, завідувачка аспірантури та докторантury;
- Дмитренко К. А.** – кандидатка педагогічних наук, доцентка, учена секретарка;
- Тушиця А. І.** – керівниця навчально-методичного відділу;
- Чала А. Г.** – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання;
- Купіна О. В.** – методистка.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

P 31 Реалізація концепції едукації фахівців освітньої галузі в умовах інноваційного розвитку суспільства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (17 травня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2024. – 415 с.

До матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції включені доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти, аспірантів, здобувачів.

Тематика матеріалів збірника охоплює питання, що стосуються едукації – ефективного засобу цілісності освітнього процесу, інноваційної діяльності як засобу формування і розвитку педагога, соціально-психологічного та педагогічного аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі освіти в умовах цілісного освітнього процесу тощо.

УДК 37.015.31.091.2[001.895.316.3](062.552)

© Харківська гуманітарно-педагогічна академія, 2024

2. Петухова Л. Є. Теоретико-методичні засади формування інформатичних компетентностей майбутніх учителів початкових класів : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. Херсон, 2009. 564 с.

3. Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика: монографія. Київ. 2003. С.221.

РОЗВИТОК ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Дорош Т. Л., Лисенко Д.

Актуальність проблеми. Однією з актуальних завдань сучасної музичної освіти є формування кваліфікованого фахівця, який добре володіє грою на музичному інструменті, розуміє, що технічне виконання існує в нерозривній єдиноті з художнім, усвідомлює важливість цього процесу для своєї майбутньої професійної діяльності. Відповідно до цього, варто приділити особливої уваги технічному розвитку здобувачів музичного мистецтва, виховувати в них свободу та координацію виконавського апарату, щоб мати можливість у повній мірі відтворити художній образ музичного твору, уникнути труднощів, що можуть виникнути в процесі виконання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для нашого дослідження важливими є праці Т. Грінченко, В. Кузенкової, Н. Ревенко, М. Демидової та інших науковців у галузі музичного мистецтва, які розглядають технічні завдання, як роботу над якістю звучання, фразуванням, навіть в елементарних технічних фігурах, що в сукупності сприяє подоланню технічних труднощів.

Мета дослідження – розкрити роль і значення технічних навичок здобувачів музичного мистецтва в освітньому процесі, що суттєво впливають на їхній професійний розвиток.

Із урахуванням цього, основними завданнями є:

- опрацювання відповідної методичної літератури та Інтернет ресурсів;
- розкриття ролі технічних вправ для набуття відповідних навичок;
- ознайомлення зі способами роботи над розвитком технічних навичок у процесі роботи над музичними творами.

Виклад основного матеріалу. Техніка музиканта складає основу будь-якого мистецтва. Вона передбачає володіння всіма прийомами виконавства, заснована на правильному звуковидобуванні, розмаїтті динаміці та зручній аплікатурі, тонкій педалізації, майстерній побудові фраз та поліфонічному звуковому

мисленні, а також спрітному та швидкому виконанні. Техніка – сукупність способів і навичок, потрібних для художнього виконання музичних творів [5].

Автор навчально-методичного посібника «Інструментальне виконавство (Фортепіано)» Н. Ревенко не зводить техніку лише до поняття швидкої, спрітної чи гнучкої гри. Вона розглядає це як набагато ширший, об'ємний аспект роботи, де домінує техніка художнього вираження, ритм виконання, динаміка, артикуляція тощо. Не треба думати, що повсякденна робота над розвитком технічних навичок не впливає на виконавський задум, саме вона допомагає глибше зрозуміти досліджуваний твір, конкретизує, покращує, уточнює початкове уявлення про нього, – констатує вчена [4, с. 80–81].

Техніка необхідна виконавцеві, оскільки вона слугує як допоміжний засіб, що розвиває виконавські навички. Постійна гра гам, вправ, акордів, довгих та коротких арпеджіо, хроматичних гам не лише змінюють м'язи, а й розвивають пальцеву швидкість, виробляють звичку до виконання ряду технічних формул, що зустрічаються в творах.

Укладач програми-конспектів «Методика навчання гри на музичному інструменті (фортепіано)» В. Кузенкова в роботі над розвитком техніки вказує на вміння грati гами зі зміною позицій: переносити руки по горизонталі за допомогою підкладання та перекладання пальців, застосовуючи позиційний метод – 1-3, 1-4 пальці із зупинками і на *crescendo* (поступово посилюючи звучання) до кінця кожної позиції; метод ритмічного варіювання – різними ритмічними варіантами. Під час гри акордів відчувається п'ятий палець, оскільки у верхніх нотах, що виконується цим пальцем, міститься мелодія. Короткі та довгі арпеджіо вимагають активної участі, гнучкості зап'ястя для збереження плавності та цілісності лінії [3, с. 142–143].

На думку Т. Грінченко, дослідниці музичного мистецтва, технічна вправа необхідна для того, щоб поліпшити та зробити звичними й зручними рухи обох рук, що є необхідними для виконання музичного твору. Вправа пов'язана з музикою, має конкретну практичну мету, а не лише спрямована на розвиток фізичного руху [1, с. 68].

Вправи слід обирати прості й зрозумілі, що сприятимуть закріпленню необхідних навичок. У подальшому, кожне технічне завдання буде зустрічатися в п'есах, де також необхідно відокремити технічний пасаж та відпрацювати його як вправу. Під час гри обов'язково спрямовувати свою увагу на досягнення відповідних фізичних відчуттів, стежити, щоб кисті рук не були затиснуті, перевантажені, кожен раз відчувати свободу й легкість. Оскільки технічні вправи мають допомогти виконавцеві розвивати спрітність, цілеспрямованість рухів, викликати насолоду та емоційне задоволення в опрацюванні швидких пасажів.

Розвиток технічних навичок здобувачів музичного мистецтва в освітньому процесі означає:

- налагодження контакту із клавіатурою (гра вільними руками, без напруги, зайвих рухів, відчуття комфорту та задоволення від свого виконання);
- уміння відтворювати розмаїті прийоми гри (посдинання дрібної та крупної техніки);
- реагування на помилки, які не варто проходити повз, а зупинятися, відпрацьовувати, доводити до логічного завершення;
- здатність аналізувати своє виконання, контролювати власні дії, обмірковувати та обирати зручну аплікатуру, відпрацьовувати технічні труднощі.

Технічний розвиток здобувачів музичного мистецтва відбувається й під час гри інструктивних етюдів (з лаконічною мелодикою та простими гармоніями), де перш за все, слід прагнути до розвитку свободи рук, не напружувати їх, залишати вільними від плеча до кінчиків пальців, застосовувати гнучкість зап'ястя. Okрім цього, технічні п'єси націлені на розвиток швидкості, чіпкості, активності та спритності пальців, містять деякі труднощі, на які варто звертати увагу.

Типовими недоліками під час виконання етюдів є:

- нерівність у звуковому та ритмічному плані через те, що кожному пальцу властиві індивідуальні особливості звучання, що потребує особливої уваги для розвитку;
- нездатність доводити фразу до логічного завершення;
- неспроможність узгоджувати свої рухи в позиційних змінах;
- статичність, інертність, відсутність динамічного розвитку;
- поверховість звучання, брак слухового контролю;
- недостатня розвиненість артикуляційного апарату (немає чіткої промови кожного звука).

Колектив авторів навчального посібника «Основний музичний інструмент» наполягають на необхідності під час добору етюдів враховувати:

- охоплення всіх видів техніки для її комплексного розвитку;
- особливість індивідуального виконавського апарату виконавця;
- розвиток або вдосконалення певної виконавської техніки на музичному інструменті (опрацювання гам або акордів, дрібних пасажів тощо);
- вивчення етюдів як додаткове тренування для розвитку певних виконавських навичок (перенесення набутих знань на інші музичні композиції) [2, с. 72].

Отже, технічний розвиток, що є базовим для майбутніх учителів музики, продовжується й удосконалюється в етюдах.

Розглянемо технічний матеріал – етюди, що опрацьовуються на занятті з «Методики викладання фахових дисциплін (фортепіано)». Так, для розвитку

техніки учнів молодших класів закладів спеціалізованої мистецької освіти (далі – ЗСМО) майбутнім фахівцям пропонується опрацювати етюди, серед яких є дві невеликі за обсягом п'еси І. Берковича (ля мінор), українського композитора, педагога, піаніста, автора книги «Школа гри на фортепіано», музики для дітей тощо.

Перший етюд представлений мелодійною лінією у вигляді шістнадцятих пасажів у правій руці, другий – мелодія переміщується в нижній регістр, тепер вона звучить у лівій руці, у правій – замість інтервалів – акордова побудова. Ці етюди зручні у виконанні, зрозумілі з тієї позиції, що сильні долі співпадають в обох руках. Музичні твори націлені на відпрацювання п'ятипалцової техніки (майже без підкладання першого пальця), цільність виконання фраз, чітку артикуляцію кожного звука, запобігання гри в'ялими пальцями, рівномірний розвиток дрібної моторики обох рук.

Доцільно також здійснити гармонічний аналіз цих творів, які складаються з двох частин, де друга є контрастною по відношенню до першої у динамічному та тональному плані (перше проведення на forte, друге – piano в тональностях Ре мажор, Соль мажор, До мажор тощо). Визначальним для технічного розвитку є чітка артикуляція пасажів із поступовим посиленням звучання (cresc.) у висхідному русі й поступовим спадом звучання (dim.) – у низхідному. Застосування динамічних нюансів у роботі над етюдами розвиває звукові якості техніки, слуховий контроль, привчає виконавця уважно стежити за розвитком мелодійної лінії.

Для середніх класів ЗСМО можна обрати «Вибрани етюди» К. Черні за редакцією Г. Гермера № 23 Соль мажор (Т. I) та № 29 Ре мажор (Т. II). Етюди Карла Черні, австрійського композитора й піаніста, є вагомими для технічного розвитку виконавця. Перший № 23 – складається з двох контрастних частин, де домінують не лише дрібні пасажі шістнадцятих із підкладанням першого пальця, а й акордова фактура. У другій частині мелодія в правій руці переходить у нижній регістр, ліву руку, і звучить у домінантовій – Ре мажорній тональності. У коротких чотиризвуків арпеджіо варто зберігати плавність і цілісність одної мелодійної лінії, а також передбачати рівномірність руху.

Під час виконання акордів звертати увагу на зібраність пальців, їх цупкість, «хапальну» активність. У той же час має бути миттєве звільнення кисті, відчуття свободи всієї руки від плеча до кінчиків пальців. Щоб прослухати всі звуки акорду, можна запропонувати наступну вправу: взяти повністю акорд, а далі один із звуків знімати разом із пальцем, і навпаки: до одного звука поступово додавати інші. Тобто, варто прослухати акордову побудову інтервалами в різних сполученнях. Отже, вважаємо, що цей етюд є корисним для вироблення чіткості та плавних, не різких переходів.

Другий етюд № 29 – також складається з двох контрастних частин, де в основному звучать стрімкі пасажі шістнадцятих (темп Allegro). Тут доцільно самому здобувачу музичного мистецтва підібрати ті вправи, що допоможуть подолати технічні труднощі в подальшій роботі безпосередньо вже з учнем. Серед них: розібрати пасаж на позиційні групи (після підкладання першого пальця), це може бути п'ять та три нот; гра в прямому та зворотному напрямку пасажів зі збереженням однакової аплікатури у висхідному та низхідному рухах; зупинки на першому пальці, щоб відчути однакове виконання всіх звуків.

У старших класах ЗСМО варто звертати увагу на розвиток різних видів техніки: як крупної, так і дрібної. Показовим у цьому плані є етюди Олени Косилової, сучасної української композиторки, авторки методичних публікацій, викладача-методиста ПЦК «Фортепіано» Бахмутського коледжу мистецтв імені І. Карабиця.

Розглянемо етюд ля мінор на крупну техніку (октави, акорди), що складається з двох частин. Акордовий пульсуючий акомпанемент, який має звучати легко, пружно, підхоплюється активними «хапальними» рухами октав.

На підготовчому етапі рекомендується опрацювати окремо верхні звуки в октавах для укріплення слабких пальців (5-го та 4-го на чорних клавішах), розтягнути руку на октаву, але не натискати 1-й палець, тримати його в повітрі (аналогічно відпрацювати октавні послідовності в лівій руці). Щоб рука не втомлювалась, варто розпочинати технічні міста в помірному темпі, стежити за гнучкістю зап'ястя, своєчасно звільнити її на коротких паузах. Уміти відчувати свободу та природну вагу руки від плечового суглоба до кінчиків пальців, і спритно, досить швидко, близько над клавіатурою переорієнтовуватися до наступної октавної ходи. У процесі гри етюду бажано проаналізувати горизонтальний рух мелодії, опрацювати окремі елементи об'єднуючим рухом, а потім поступово їх усі об'єднати. Виконання октав можна розучувати із закритими очима в помірному темпі. Тут важливо усвідомлювати рух мелодії, подумки стежити за її розвитком, що допоможе точному попаданню на клавіші. Слід також звертати увагу на артикуляційні та динамічні особливості музичного твору. Так, за допомогою артикуляції можна виявити всі елементи фактури. За допомогою динаміки – вирішити проблеми горизонтального розвитку музики.

Отже, виконання цього етюду передбачає:

- розвиток октавної та акордової техніки з дотриманням зміни праці та відпочинку;
- застосування розумної економії рухів і вимогливості до слухового контролю;
- уміння орієнтуватися в гармонічному розвитку мелодійної лінії, досягнення більшої рухливості, тривалої витримки.

Наступним технічним етюдом для старших класів ЗСМО є джазові твори А. Дворжака, чеського композитора та диригента епохи романтизму. Його твори відрізняються багатством мелодій, розмаїтими ритмами, незвичними гармоніями. Так, джазовий Фа мажорний етюд № 11 (Jazz-Klavier-Etüden 2) передає специфіку цієї музики – тонкощі фразування, інтонаційну виразність, синкопований ритм, акцентування тощо. Динаміка вказує на імпровізаційну манеру виконання джазової музики, де мелодична лінія має рухатися в досить жвавому темпі (Vivo). Завдяки джазовій гармонії (пониження III та VII ступені в мажорному звукоряді: у нашому випадку це – ля bemоль та мі bemоль), виконавець може повністю зануритися в прекрасний, безмежний океан цієї музичної композиції. Виконувати етюд варто начебто «розгойдуючи», інакше це буде не джаз, але в той же час – дотримуватися гри в стрімкому темпі. На підготовчому етапі не зайвим буде розпочинати розучування тексту під метроном у повільному темпі, звертаючи увагу на ритмічні елементи джазу.

Висновки. Отже, для розвитку технічних навичок здобувачів музичного мистецтва слід застосовувати розмаїті прийоми: виокремлювати окремі побудови в музичному творі, добирати зручну аплікатуру та застосовувати спеціальні вправи, які мають бути корисними, цільовими, сприяти швидкій реалізації задуманого.

Дослідження має подальшу практичну перспективу, оскільки технічний розвиток є складним і багатогранним явищем, який сприяє розвитку точності та вправності звучання в партіях обох рук виконавця. У результаті посилюється слуховий та руховий контроль над ритмічною та звуковою точністю виконання, що складає основу технічної спроможності здобувача музичного мистецтва, сприяє загалом удосконаленню виконавської майстерності музичного твору.

Список використаних джерел

1. Грінченко Т. Д. Методика викладання фахових дисциплін : навч.-метод. посіб. Вінниця, 2020. 204 с.
2. Демидова М. Г., Левицька І. М., Новська О. Р. Основний музичний інструмент : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем ОПП Середня освіта (Музичне мистецтво), спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво); ОПП Музичне мистецтво, спеціальність 025 Музичне мистецтво. Одеса : Університет Ушинського, 2020. 200 с.
3. Кузенкова В. П. Методика навчання гри на інструменті (фортепіано) : програма-конспект для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-ІІ рівнів акредитації. Вінниця : Нова книга, 2008. 180 с.
4. Ревенко Н. Інструментальне виконавство (Фортепіано) Ч. 1 : навч.-метод. посіб. Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2018. 316 с.

5. Словник музичних термінів. Київ : Видавець Карпенко В. М., 2017. С. 253.

СУЧASNІ СУРДОТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ЕДУКАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ

Лотарєва К. М.

Актуальність проблеми. Відповідно до Закону України «Про освіту» (2017 р.) провідними засадами державної політики у галузі освіти та принципами освітньої діяльності є забезпечення рівного доступу до освіти та розвиток інклюзивного освітнього середовища. Очевидно, що для реалізації цих принципів має забезпечуватись адаптація освітньої діяльності та корекція індивідуальної програми розвитку відповідно до категорії особливих освітніх потреб дітей та сучасного розвитку суспільства. Зокрема, однією з актуальних проблем в Україні є забезпечення якісної освіти дітей з порушеннями слуху.

Слід зазначити, що стрімкий науково-технічний прогрес продукує потужну інформатизацію: потік нової інформації, необхідність у сприйнятті великого обсягу інформації за короткий час, що значно ускладнює освітній процес, зокрема едукацію дітей з порушеннями слуху. І магістральну роль у вирішенні зазначененої проблеми відіграють сурдотехнічні засоби, які вже сьогодні є незамінними компонентами системи освіти, що здатні вирішити нагальні проблемні питання в освіті дітей з порушеннями слуху.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні у галузі сурдотехніки для освіти дітей з порушеннями слуху активно проводяться різноаспектні дослідження, що спрямовані на вдосконалення освітніх технологій, методів, прийомів та засобів. Серед провідних дослідників у сфері зазначененої проблеми, слід відзначити О. Борисенко, В. Жук, К. Луцько, В. Литвинову, О. Мартинчук, Б. Мороз, В. Шевченка. Однак, і на сьогодні проблема використання спеціальних сурдотехнічних засобів для освіти дітей з порушеннями слуху в Україні залишається актуальною і потребує більш детального вивчення.

Метою дослідження є розкриття ефективності сучасних сурдотехнічних засобів та новітніх технологій едукації дітей з порушеннями слуху.

Виклад основного матеріалу. Ключову роль у розвитку новітніх технологій едукації дітей з порушеннями слуху відіграє використання сучасних сурдотехнічних засобів. Поділяючи думку В. Шевченка,

ЗМІСТ

ПЕРЕДНЄ СЛОВО.....	3
<i>Агєнко Т. А., Зайченко Д. С.</i>	
ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.....	4
<i>Агєнко Т. А., Катречко С. С</i>	
ГУРТОК «АВАНГАРД У МИСТЕЦТВІ»: АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ STEAM-ПІДХОДУ В ОСВІТІ.....	7
<i>Агєнко Т. А., Тівончук Ю. О.</i>	
ТВОРЧО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КУЛЬТУРИ ЯПОНІЇ НА ЗАНЯТТЯХ ГУРТКА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА: АСПЕКТИ ГАРМОНІЙНОГО ЕСТЕТИЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	11
<i>Акімова О. М.</i>	
МОТИВАЦІЙНО-ЦІЛЬОВИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	15
<i>Аксьонов В. В., Калінін К. Є. Пащенко А. С.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ДЖОГГІНГУ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	17
<i>Андреєва М. О., Гладун Т. О.</i>	
ЗМІСТ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	19
<i>Апрелєва І. В., Єгорова А. Ю., Старкова А. С.</i>	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ОСВІТНІ ПОТРЕБИ ЛІВОРУКИХ ДІТЕЙ.....	22
<i>Аржанухіна С. В., Салюкова Г. Ю.</i>	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ СКЛАДОВІ СУЧASНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	26
<i>Бабак П. С.</i>	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦЛІСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	30
<i>Баглай М. В.</i>	
ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬNІСНИЙ ПІДХІД У ВИХОВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ КУРСАНТІВ ВІЙСЬКОВИХ ЗВО.....	32
<i>Бережна А. В.</i>	
РОЛЬ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: СТРАТЕГІЙ, МЕТОДИ ТА ВПЛИВ	35
<i>Бескорса В. М., Журавльова І. М.</i>	
РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	39
<i>Бех Л. С., Ред'ко О. С.</i>	
ЗНАЧЕННЯ ОСВІТИ В ЖИТТІ ЛЮДИНИ ТА СУСПІЛЬСТВА	41
<i>Береснева К. С.</i>	
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ЕДУКАЦІЇ ..	43
<i>Бившева Т. Ф., Цуранова О. А., Погода О. В.</i>	
ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	45

Ледок М. В.	
ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	222
Дорош Т. Л., Лисенко Д.	
РОЗВИТОК ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	226
Лотарєва К. М.	
СУЧASNІ СУРДОТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ЕДУКАЦІЇ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ	232
Лук'янченко С. П.	
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З ВОЛЕЙБОЛУ ТА РУХЛИВИХ ІГР В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	234
Лучанінова О. П.	
КОНЦЕПЦІУАЛЬНО-ЕДУКАЦІЙНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ЗІ STEM-ОСВІТИ.....	237
Макарова С. В., Бондаренко А. О., Таран Л. Р.	
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ПЕДАГОГА....	242
Мицюра І. О.	
РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ.....	247
Мірошко О. І.	
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИЙ АСПЕКТ ЕДУКАЦІЇ У СУЧASNOMU ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	250
Міщенко Д., Васильєв С.	
ПРАВОВЕ РЕГУлювання професійних прав і обов'язків вихователя у дитячому садочку.....	255
Московка Ю. М.	
ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ПРИОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОГО ДОСТУПУ ДІТЕЙ З ООП ДО ОСВІТИ	260
Надточий М. В.	
ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ЕДУКАЦІЇ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.....	262
Одарченко В. І.	
АКАДЕМІЧНИЙ ІНБРИДИНГ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	264
Олешко В. Л., Олешко Т. Є., Соламонова Д. Г.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧASNХ КОНЦЕПЦІЙ ЕДУКАЦІЇ.....	267
Оловаренко О. І.	
ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ЕДУКАЦІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	269
Оніщук Т. І., Фролова І. В.	
ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕДУКАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ.....	271